

Hemel en aarde, zing voor God!

In de kerkdienst

6. MOMENT MET DE KINDEREN IN DE DIENST

Zing allemaal!

De psalm van vandaag roept op om te zingen. In een kerkdienst wordt altijd gezongen.

Wat heb je nodig?

- de organist, de pianist, of het muziekteam

Aan de slag:

- Vraag vooraf aan de mensen die het zingen in de dienst begeleiden om een bekend kinderliedje te bedenken. Het is leuk als het een liedje is dat ook weleens in de dienst bij het kindermoment gezongen wordt.
- Vertel de kinderen dat het vandaag in de kinderdienst gaat over een psalm waarin wordt opgeroepen om te zingen voor God, en dat ze dit nu gaan doen.
- Laat de muzikanten de eerste regel van het kinderliedje spelen. Weten de kinderen om welk liedje het gaat? Zing het daarna met elkaar.
- Vraag de kinderen wat er in het lied over God gezegd wordt.
- Vandaag gaan de kinderen Psalm 148 met elkaar ontdekken. In de psalm wordt opgeroepen om te zingen voor God. Want hij heeft alle macht, en alles bestaat omdat hij het wil.

Tips

- Vraag aan de mensen die de muziek verzorgen of de kinderen na afloop van de dienst de instrumenten van dichtbij mogen bekijken of eventueel bespelen.
- Zing met elkaar het lied uit het verhaal voor 4-8 jaar!

In de kinderdienst

7. OM TE BEGINNEN

4-8 jaar

Zingen maakt blij!

De kinderen bedenken een liedje waar ze blij van worden. Laat de kinderen die een liedje noemen dit liedje zingen, zing het met elkaar of luister ernaar via YouTube. Klap en stamp mee op de maat. Je kunt denken aan de liedjes die je bij 12. Om te zingen vindt. Of zoek het liedje: *Maak een vrolijk geluid voor de Heer* eens op.

8-12 jaar

Zon, maan en sterren

Alles bestaat omdat God het wilde. Ook de zon, de maan en de sterren. Wat weten de kinderen over deze hemellichamen?

Wat heb je nodig?

- de werkbladen met de vijf meerkeuzevragen over de zon, de maan en de sterren
- drie pennen
- drie vellen papier

Aan de slag:

- Schrijf het woord 'zon', 'maan' en 'sterren' op drie vellen papier. Hang ze ergens in de ruimte op.
- Leg het blad met de meerkeuzevragen van de zon bij de zon, die van de maan bij de maan, en de vragen over de sterren bij het plaatje van de sterren.
- Verdeel de kinderen in drie groepen.
- Iedere groep gaat bij één van de platen staan en beantwoordt met elkaar de meerkeuzevragen.
- Welke groep heeft de meeste vragen goed beantwoord?

Tip

De vragen staan op de volgende pagina.

Hemel en aarde, zing voor God!

Vragen en antwoorden:

ZON

- Op welke dag maakte God de zon?
  - de tweede dag
  - de vierde dag**
  - de zesde dag
- Wie bad dat de zon zou stilstaan?
  - Mozes
  - Jozua**
  - Aäron
- Wat gebeurt er met de zon als Jezus terugkomt?
  - de zon wordt donker**
  - de zon verdwijnt
  - de zon wordt extra fel
- Hoe lang duurt het voordat het licht van de zon bij de aarde is?
  - een halve minuut
  - drie minuten
  - zeven minuten**
- De zon is:
  - een ster**
  - een planeet
  - geen van beide

MAAN

- Op welke dag maakte God de maan?
  - de tweede dag
  - de vierde dag**
  - de zesde dag
- Wie bad dat de maan zou stilstaan?
  - Mozes
  - Jozua**
  - Aäron
- Wat gebeurt er met de maan als Jezus terugkomt?
  - de maan geeft geen licht meer**
  - de maan verdwijnt
  - de maan wordt extra fel
- Wat is de temperatuur van de maan overdag?
  - ongeveer 120 graden**
  - ongeveer 220 graden
  - ongeveer 320 graden
- De maan is:
  - een ster
  - een planeet**
  - geen van beide

STERREN

- Op welke dag maakte God de sterren?
  - de tweede dag
  - de vierde dag**
  - de zesde dag
- Hoeveel sterren bogen er voor Jozef in zijn droom?
  - 37
  - 7
  - 11**
- Wat gebeurt er met de sterren als Jezus terugkomt?
  - ze vallen naar beneden**
  - ze verdwijnen
  - ze geven geen licht meer
- Waarom zie je sterren alleen 's nachts?
  - ze zijn er overdag niet
  - de wolken zitten ervoor
  - het is overdag te licht**
- Hoe heet het sterrenstelsel waar onze zon en aarde bij horen?
  - Melkweg**
  - Maanpad
  - Zonnestraat

8. GEBED ALS DE KINDERDIENST BEGINT

Goede God,
U heeft alle macht,
en alles bestaat omdat u het wilde.
Dat is bijzonder, daar worden we blij van.
Daar gaan we van zingen!
Dat doen we in de kerk en in de
kinderdienst.
Dank u wel voor onze stem.
Dank u wel dat we kunnen zingen,
zingen voor u.
Amen.

Tip

Ga in een kring
zitten voor dit gebed. Je
kunt een kaars aansteken,
of de kaars die je
meeneemt uit de dienst
in het midden
zetten.

Tip

In plaats van woorden
op te hangen, kun je ook
platen van de zon, maan
en sterren zoeken
op internet en die
ophangen.

Hemel en aarde, zing voor God!

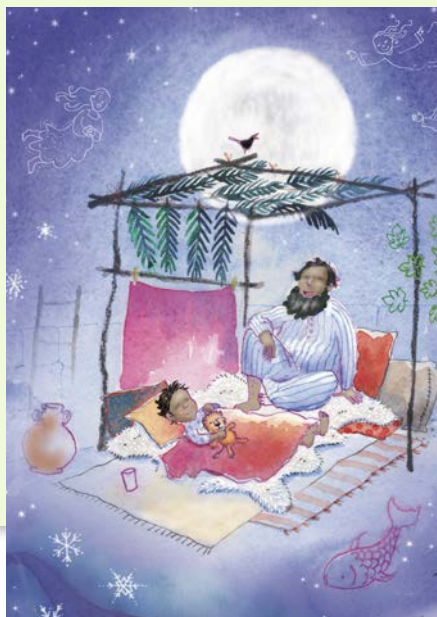
9. BIJBELVERHAAL

4-8 jaar

Bij Psalm 148

Vertel het verhaal. Bekijk tijdens of na het verhaal met elkaar de plaat bij dit verhaal. Vraag de kinderen om goed te kijken en te vertellen wat ze zien. Welke dieren zien ze allemaal? En wat ontdekken ze nog meer?

Zing!

Het is nacht. Het is donker. En pfff, wat is het warm.

Wat een geluk dat Levi buiten mag slapen. Het is deze week Loofhuttenfeest, en dan slapen heel veel mensen buiten, in zelfgemaakte hutjes op het dak of in de tuin.

Levi ook. Samen met papa. Gisteren hebben ze buiten de stad takken en palmladeren gezocht. En daarna hebben ze op het platte dak van het huis een mooie hut gebouwd. Een hut die groot genoeg is om met z'n allen in te eten. En groot genoeg om in te slapen. Mama had er geen zin in. Die slaapt samen met Levi's kleine zusje binnen in huis. Maar Levi heeft voor zichzelf en voor papa een lekker bedje gemaakt, met een schapenvacht om op te liggen, en met lakens en kussentjes.

Een kikker kwaakt in de verte. De krekels sjirpen. Verder is alles stil. Levi ligt op zijn rug. Hij tuurt tussen de takken van het dak door naar de maan. Die is groot en rond, en hij lijkt zo dichtbij dat je hem bijna aan kunt raken. En de sterren... hoe langer Levi kijkt, hoe meer hij er ziet. De hele hemel is vol met sterren. Het is net of je hier boven op het dak dichterbij de hemel bent. 'Papa,' zegt Levi. 'Wat zouden de sterren zeggen als ze konden praten?' 'Ik denk dat ze zouden zingen,' zegt papa. 'Zingen voor God.' 'Want God heeft de sterren gemaakt,' zegt Levi. 'Dus ze zijn vast heel blij.'

'Ik ken er een liedje over,' zegt papa. En hij begint te zingen. Heel zachtjes. Om niemand wakker te maken. Alleen Levi kan het horen. En God.

*Zing engelen!
Zing, zon en maan.
dank God omdat je mag bestaan.
Zing, sterren ver weg en dichtbij,
zing voor de Heer en klap erbij!*

*Zing, engelen,
Zing, land en zee,
Zing, vissen, vogels, doe maar mee,
Zing, sneeuw en hagel,
dag en nacht,
zing voor de Heer, want hij heeft macht.*

*Zing, kolibrie en zilvermeeuw.
Zing, olifant en sterke leeuw.
Zing, alle mensen,
jong en oud,
voor God die zoveel van ons houdt.*

'Mooi,' zegt Levi. Hij geeuwt. 'Dat liedje wil ik ook leren.' 'Goed,' zegt papa. 'Morgen. Want nu gaan we slapen.'

Tip

Het lied van de vader van Levi kun je met elkaar zingen op de melodie van Psalm 134 uit *Liedboek, zingen en bidden in huis en kerk*. Op debijbel.nl/bijbelbasics vind je een meezingversie!

Hemel en aarde, zing voor God!

8-12 jaar

Psalm 148

Hemel en aarde, zing voor de Heer

Halleluja!

Zing voor de Heer, bewoners van de hemel,
zing voor hem, hoog daarboven.

Al zijn engelen, zing voor hem,
zing, alles wat in de hemel leeft!

Zon en maan, zing voor hem.

Zing, alle heldere sterren.

Zing voor hem, hoge hemel,
en ook het water daarboven.

Zing allemaal voor de Heer,
want jullie bestaan omdat hij het wilde.

Hij gaf jullie een plek voor altijd.

Zijn besluiten veranderen niet.

Zing voor de Heer, bewoners van de aarde.

Zing, dieren in de diepe zee, bliksem en

hagel, sneeuw en wolken,

en winden, die doen wat hij zegt.

Zing voor hem, bergen en heuvels,
en alle bomen en planten.

Zing, wilde en tamme beesten,
alle kleine dieren, en alle vogels.

Zing voor hem, koningen en heersers,
en alle landen en volken op aarde.

Zing voor hem, mannen en vrouwen,
alle mensen, jong en oud.

Zing allemaal voor de Heer!

Want hij heeft alle macht
op aarde en in de hemel.

De Heer heeft Israël sterk gemaakt.

Iedereen kent het volk van de Heer,
het volk dat bij hem hoort.

Halleluja!

10. OM TE WETEN

God eren

Psalm 148 is een lied om te zingen
voor God, en om hem te eren.

Deze psalm wordt soms ook wel
een 'halleel-psalm' genoemd.

Misschien herken je in dat woord
wel het begin van het woord
'halleluja'!

In de Bijbel zijn de psalmen
die met 'halleluja' beginnen en
eindigen bij elkaar gezet. Het zijn
Psalm 113-118, Psalm 135-136
en Psalm 145-150.

Loofhuttenfeest

Psalm 148 wordt dus een
halleel-psalm genoemd.

Halleel-psalmen horen bij
belangrijke joodse feesten.

Tijdens het Loofhuttenfeest (dat
ook wel Soekot genoemd wordt)

denken de mensen aan
de veertig jaar die het

volk van Israël in de
woestijn woonde.

Tijdens het Loofhuttenfeest wonen
mensen zeven dagen in een hut
die gemaakt wordt van takken en
bladeren.

Halleluja

Het woord 'halleluja' ken je
misschien wel uit de kerkdienst.

Het is eigenlijk een Hebreeuws
woord. Het bestaat uit twee delen:
hallelu en *ja*.

Hallelu betekent: je moet eren, of:
je moet zingen. Het is een oproep
om vrolijk te zijn. En *ja* is een
korte vorm van de Hebreeuwse
naam van God die vaak met 'Heer'
vertaald wordt. Dus halleluja
betekent: je moet zingen voor
God.

הללו יה

Hemel en aarde, zing voor God!

11. OM OVER TE PRATEN

Bij de gespreksvragen staan verschillende soorten vragen: 'weetvragen' en 'denkvragen'. Antwoorden op de weetvragen kun je opzoeken, bijvoorbeeld in het verhaal. Maar over de denkvragen kun je met elkaar blijven nadenken. Daarom zijn er ook geen foute antwoorden!

4-8 jaar

- Houd jij van zingen? Waarom?
- De vader van Levi zingt een lied waarin gezegd wordt wie er allemaal moeten gaan zingen. Kun jij uit het lied en paar dieren en dingen uit de natuur noemen? Waarom moeten zij allemaal zingen?
- Waarom zing jij?
Tip Je kunt de kinderen helpen met een antwoord door te vragen waarom je zingt als je jarig bent, waarom je in de kerk zingt, of waarom je zingt als je blij of bang bent.
- Als je heel blij bent en God wilt eren, wat zou je dan nog meer kunnen doen behalve zingen?

6-8 jaar

- De vader van Levi zingt voor God omdat God macht heeft. Wat zou dat kunnen betekenen, 'de macht van God'?

8-12 jaar

- Houd jij van zingen of muziek luisteren? Wat voor liedjes zing je graag?
- Wie is jouw favoriete zanger, zangeres, liedjesschrijver of componist?
- In de psalm worden we opgeroepen om te zingen voor God. Hoe doe je dat, zingen voor God?
- In de psalm staat dat wij allemaal bestaan omdat God het wilde. En dat we daarom moeten zingen voor God. Hoe vind je de gedachte dat God wilde dat jij bestaat?

12. OM TE ZINGEN

Zing het lied 'God is goed' uit de *Samenleesbijbel*. Je vindt een meezingversie op debijbel.nl/bijbelbasics.

Of zing het lied uit het verhaal voor 4-8 jaar met elkaar. Het kan gezongen worden op de melodie van Psalm 134 uit *Liedboek, zingen en bidden in huis en kerk*. Je vindt een meezingversie op debijbel.nl/bijbelbasics.

Hemel en aarde, zing voor God!

13. OM TE DOEN

4-6 jaar

Kun je zingen, zing dan mee!

Psalm 148 roept op om te zingen voor God.

Wat heb je nodig?

- een liedje dat alle kinderen kennen
- allerlei muziekinstrumenten zoals trommels, fluiten, tamboerijnen, xylofoons, enzovoort

Aan de slag:

- Deel de muziekinstrumenten uit aan de kinderen.
- Zing samen het liedje terwijl de kinderen muziek maken.
- Bedenk allerlei varianten op dit liedje. Zing het liedje en:
  - laat een woord weg (de kinderen zingen dat woord niet),
  - maak gebaren bij bepaalde woorden,
  - klap, dans en stamp,
  - laat de jongens en de meisjes om de beurt een regel zingen,
  - vervang een bepaald woord steeds door een ander woord, bijvoorbeeld 'hoera' in plaats van 'zing',
  - zing de regels om en om hard en zacht.

Tip

Willen de kinderen liever knutselen dan zingen? Maak muziekinstrumenten zoals een tamboerijn (vul hiervoor twee papieren bordjes met rijst of bonen en niet ze aan elkaar), een schudkoker (wc-rollen of keukenrollen vullen, dichtplakken en versieren), of een trommel (met blikken of dozen en houten stokjes).

6-8 jaar

Een oproep om te zingen

Aan alles en iedereen wordt in Psalm 148 gevraagd om te zingen. De kinderen zijn 'alles en iedereen'.

Lees of zing het lied uit het verhaal met elkaar, en laat de kinderen uitbeelden wat ze horen.

Wat heb je nodig?

- de liedtekst uit het verhaal

Aan de slag:

- Laat elk kind in de groep een persoon, dier, planeet of natuurverschijnsel uit de psalm zijn. Je kunt denken aan:
  - engelen (rustig met het hoofd knikken, of armen maken als vleugels)
  - de olifant (je neus dichtknijpen met je rechterarm, je linkerarm over je rechterarm hangen en deze heen en weer bewegen als een slurf)
  - enzovoort met de zon, de maan, de sterren, de zee, vissen, vogels, sneeuw, hagel, en de leeuw.
- Lees of zing het lied rustig voor.
- Als een kind de persoon, het dier, de planeet, of het natuurverschijnsel hoort dat hij of zij is, gaat het kind staan en beeldt het uit.
- Daarna gaat het kind weer zitten.

Tips

- Als je een grote groep hebt, kun je meer kinderen dezelfde persoon, dier, planeet of natuurverschijnsel laten zijn.
- Ben je met weinig? Dan kun je de kinderen twee dingen tegelijk laten zijn. Dan moeten ze extra goed opletten!

Hemel en aarde, zing voor God!

4-8 jaar

Zing voor God!

Psalm 148 is een vrolijke psalm! Iedereen en alles wordt opgeroepen om te zingen voor de Heer. Wist je dat zelfs een glas kan zingen? Luister maar!

Wat heb je nodig?

- een wijnglas op een dunne voet
- water

Aan de slag:

- Schenk het glas halfvol met water.
- Houd met je ene hand de voet van het glas op de tafel vast.
- Doop je wijsvinger van de andere hand in het water en wrijf met deze vinger een aantal keren langzaam over de rand van het glas.
- Vraag de kinderen wat ze horen.

Uitleg:

Door het wrijven begint het glas met het water te trillen. Dat trillen zorgt voor het geluid.

Tips

- Laat de kinderen zelf het proefje doen.
- Neem meerdere wijnglazen en doe in elk glas een andere hoeveelheid water. Laat de kinderen ontdekken dat alle glazen dan anders klinken.

8-10 jaar

Psalm 148

In Psalm 148 wordt alles en iedereen opgeroepen om te zingen voor God. Wie en wat dat zijn, is op het werkblad vervangen door plaatjes. De kinderen schrijven bij de plaatjes om wie en wat het gaat.

Wat heb je nodig?

- Per kind:
- het werkblad
- een pen

En verder:

- een bijbel

Aan de slag:

- De kinderen vullen op het werkblad de woorden in die bij de plaatjes horen.
- Weten de kinderen een antwoord niet? Dan kunnen ze het opzoeken in de bijbel.

10-12 jaar

Rap!

Maak van Psalm 148 een vrolijke rap.

Wat heb je nodig?

- Per kind:
- het werkblad
- een pen

Aan de slag:

- Verdeel de psalm in stukjes. Verdeel de kinderen daarna in net

Tip

Laat een kind na het invullen zijn of haar werkblad voorlezen. Kloppen de antwoorden bij de plaatjes?

Tip

Als je voldoende tijd hebt, kun je de kinderen ook een eigen tekst laten bedenken die begint met: Zing voor de Heer, want ...

Hemel en aarde, zing voor God!

8-12 jaar

Voel je het?!

In Psalm 148 wordt iedereen en alles opgeroepen om voor God te zingen. Als iemand gaat zingen, doet echt alles mee! Dat ontdekken de kinderen met dit proefje.

Wat heb je nodig?

- een handjevol ongekookte rijst of couscous
- een schaal
- plasticfolie
- een radio of cd-speler met boxen

Aan de slag:

- Doe het plasticfolie over de schaal en span het folie strak aan.
- Zet de schaal voor de muzikspeler.
- Leg een handjevol rijst of couscous op het strakgespannen folie.
- Doe de muziek aan en zet de volumeknop steeds iets harder. Kijk wat er gebeurt!
- Ga naast de schaal staan en zing afwisselend hoge en lage tonen. Wat gebeurt er dan?

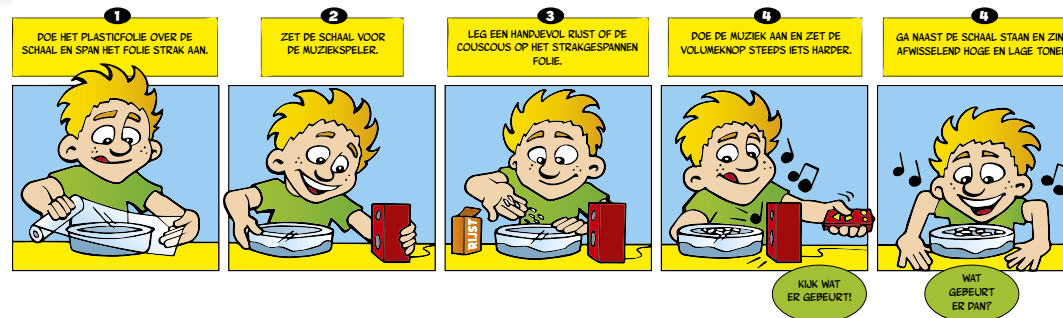

Tips

Gebruik muziek met veel lage tonen. Die muziek werkt meestal beter dan muziek met veel hoge tonen.

WAT HEB JE NODIG?

- * EEN HANDJEVOL ONGEKOOKTE RIJST OF COUSCOUS
- * EEN SCHAAL
- * PLASTICFOLIE
- * EEN RADIO OF CD-SPELER MET BOXEN

Hemel en aarde, zing voor God!

14. ZEGEN

In de Bijbel staat een zegen voor alle mensen. Dat is een wens die vaak aan het einde van de kerkdienst wordt uitgesproken. En die zegenwens zeggen wij hier ook tegen elkaar:

‘De Heer zal jullie gelukkig maken en jullie beschermen. De Heer zal bij jullie zijn en voor jullie zorgen. De Heer zal aan jullie denken en jullie vrede geven.’

Numeri 6:24-25

Tips

- Ga in een kring staan en houd elkaars handen vast.
- Laat drie kinderen elk een zin uitspreken, of spreek alles samen uit.

COLOFON

Tekst: Nederlands Bijbelgenootschap
Bijbeltekst: Bijbel in Gewone Taal
Hervertelling bijbelverhaal: NBG/Corien Oranje
Illustratie: NBG/Liza-Beth Valkema
Meezingversie Psalm 134: NBG/Albert-Jan Schol
Strip: NBG/Bart den Heeten
Puzzel 8-10 jaar: NBG/Bart den Heeten
Vormgeving: Frivista
DTP: Villa Grafica